

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД,
ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД,
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2017 оны 03 сарын 22 өдөр

Дугаар А/63 / А/48 / А/106

Улаанбаатар хот

Хөтөлбөр, журам батлах тухай

Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.3 дахь хэсгийг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Зан үйлд нөлөөлөх сайн дурын сургалтын хөтөлбөр"-ийг нэгдүгээр хавсралтаар, "Зан үйлд нөлөөлөх сайн дурын сургалтын журам"-ыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын дарга /Э.Энхтуяа/, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хүн амын хөгжлийн газрын дарга /С.Тунгалагтамир/, Эрүүл мэндийн яамны Нийгмийн эрүүл мэндийн газрын дарга /Д.Ганцэцэг/ нарт үүрэг болгосугай.

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/63/А/48/А/106 дугаар хамтарсан тушаалын нэгдүгээр хавсралт

ЗАН ҮЙЛД НӨЛӨӨЛӨХ САЙН ДУРЫН СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Хөтөлбөрийн нийтлэг үндэслэл

1.1. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, Гэр бүлийн тухай хууль, Хүүхдийн эрхийн тухай хууль, Хүүхэд хамгааллын тухай хуулиудыг тус тус удирдлага болгон сургалтын хөтөлбөр боловсруулав.

1.2. Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэгч “Зан үйлд нөлөөлөх сайн дурын сургалтын хөтөлбөр, сургалт” /цаашид “сайн дурын сургалт” гэх/-д өөрийн хүсэл сонирхлын дагуу хамрагдахыг хүссэн хүн /цаашид “оролцогч” гэх/-д тодорхой хугацаанд сөрөг зан үйл, хандлагыг өөрчлөхөд чиглэсэн сургалтыг явуулж, нөлөөллийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх нь нийгмийн хэрэгцээ шаардлагад нийцэх болно.

1.3. Сайн дурын сургалтыг Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.2-т заасан төрийн бус байгууллага /цаашид “сургалтын байгууллага” гэх/ хариуцаж явуулна.

1.4. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга бөгөөд Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах Салбар зөвлөлийн дарга нь сайн дурын сургалтын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, дэмжлэг үзүүлнэ.

Хоёр. Хөтөлбөрийн хэрэгцээ, шаардлага

2.1. Энэхүү хөтөлбөрийн хэрэгцээ, шаардлага нь гэр бүлийн таатай уур амьсгалыг бүрдүүлэх, тэднийг гэрлэлтээ цуцлуулахаас сэргийлэх оролцогчийн зан үйл, хандлагад нөлөөлөл үзүүлэх байдлаар хүчирхийлэл үйлдэхээс урьдчилан сэргийлж, иргэний үүргээ биелүүлэх ухамсартай болох, нийгэмд хариуцлагатай иргэн болж төлөвших, тэдэнд туслах чиг үүргийг хэрэгжүүлэх явдал юм.

Гурав. Хөтөлбөрийн зорилго

3.1. Оролцогчийг гэмт хэрэг, зөрчил, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, сэтгэл зүй, амьдрах ухааны боловсрол олгох, тэдний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, сэтгэл зүйн тогтвортой байдлыг хангах, өөрийгөө удирдан жолоодож тайвшруулах чадвартай, амьдралын эерэг хандлага, зөв дадал, бодол санаатай иргэн болгон төлөвшүүлэхэд энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

Дөрөв. Сургалтын хөтөлбөрийн зорилт

4.1. Хөтөлбөрийн зорилгыг хангах ажлын хүрээнд дараах зорилтуудыг хэрэгжүүлнэ:

4.1.1. оролцогчийн зан үйлд нөлөөлөх сургалтын төлөвлөгөөг энэ чиглэлээр магадлан итгэмжлэгдсэн төрийн бус байгууллагатай хамтран боловсруулах;

4.1.2. заасан хугацаанд сургалт явуулах;

- 4.1.3. сайн дурын сургалт явуулах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх;
- 4.1.4. сургалт явуулах ажилтныг мэргэшүүлэх сургалтад хамруулах;
- 4.1.5. сургалт явуулах ажилтны ур чадварыг хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн сургалтыг тухайн байгууллага тасралтгүй зохион байгуулж тогтмолжуулах;
- 4.1.6. оролцогчдод сэтгэл зүйн болон амьдрах ухааны боловсрол олгон зөв бодол санааг төлөвшүүлж, өөрийгөө удирдан жолоодох чадвартай, зэрэг сэтгэлгээтэй болгох;
- 4.1.7. оролцогчийн сэтгэл зүйн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх, амьдралын эрүүл хэв маяг, хэм хэмжээг төлөвшүүлэх;
- 4.1.8. сургалтын явц, үр дүнд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлыг зохион байгуулах.

Тав. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт

5.1. Хөтөлбөрийг энэ хөтөлбөрийн 1.3-т заасан сургалтын байгууллага нь хариуцан зохион байгуулна.

5.2. Сургалтыг явуулж буй байгууллага, ажилтан нь оролцогчийг сургах, хөгжүүлэх, чадвар суулгах нөхцөлийг ханган дэмжлэг үзүүлэх, өөрсдийн сэтгэл зүйн тогтвортой байдлыг хангах, гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэгчийн зан үйлд нөлөөлөх сургалтад идэвхтэй оролцуулах үүргийг тус тус гүйцэтгэнэ.

5.3. Сургалт хариуцсан ажилтан сургалтад сайн дураар хамрагдах хүсэлт гаргасан хүнтэй сайн дурын сургалтын гэрээ байгуулж, түүнд танилцуулж, тухайн оролцогчийн зан үйлийн өөрчлөлтөд тохирсон түүнд нөлөөлөхүйц сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулна.

5.4. Сайн дурын сургалтын төлөвлөгөө нь дараах бүтэцтэй байна:

- 5.4.1. сургалтын сэдэв;
- 5.4.2. сургалтын цаг;
- 5.4.3. сургалтын үргэлжлэх хугацаа;
- 5.4.4. сургалт явуулах багш.

Зургаа. Сургалтад баримтлах зарчим

6.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ дараах зарчим, чиглэлийг баримтлана:

- 6.1.1. хууль дээдлэх;
- 6.1.2. хувь хүнийг хүндэтгэх;
- 6.1.3. нууц хадгалах;

6.1.4. хамтран ажиллаж буй төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувь хүний оролцоог хангах;

6.1.5. сургалт явуулахад эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, таатай орчинг бүрдүүлэх.

Долоо. Сургалтын хэлбэр, хэрэглэгдэхүүн

7.1. Сургалтын хэлбэр

7.1.1. ганцаарчилсан сургалт;

7.1.2. бүлгийн сургалт;

7.1.3. бусад.

7.2. Сургалтыг дараах хэрэглэгдэхүүн, техник хэрэгслийг ашиглан зохион явуулна:

7.2.1. компьютер;

7.2.2. проектор;

7.2.3. ном, гарын авлага, бусад материал;

7.2.4. хөгжим, дүрс бичлэг.

Найм. Сургалтын төрөл, сэдэв

8.1. Зан үйлд нөлөөлөх сургалт нь дараах төрлүүдтэй байж болно:

8.1.1. Сэтгэл зүйн сургалт;

8.1.1.а. архинд донтолт, болон түүний хор уршгийн талаар;

8.1.1.б. хүчирхийлэл үйлдэх зан үйлийг хэрхэн зохицуулах;

8.1.1.в. уур бухимдлыг хэрхэн зохицуулах, стрессийг даван туулах;

8.1.1.г. харилцах ур чадвараа дээшлүүлэх;

8.1.1.д. бэлгийн хүчирхийлэл үйлдэгчийн зан үйлд нөлөөлөх;

8.1.1.е. өөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх;

8.1.1.ё. хүчирхийллээс үүдэх хүүхдийн сэтгэл зүйн асуудал, сөрөг үр дагавар;

8.1.1.ж. гэр бүлийн сэтгэл зүй;

8.1.1. з. гэр бүл төлөвлөлт;

8.1.1 и. бэлгийн замаар дамжих халдвар, ХДХВ/ДОХ-ын талаар.

8.2. Эрх зүйн сургалт.

8.2.1. Гэр бүлийн тухай хууль, Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, Хүүхдийн эрхийн тухай, Хүүхэд хамгааллын тухай хууль;

8.2.2. Зөрчлийн тухай, Эрүүгийн хууль

8.2.3. шаардлагатай гэж үзсэн бусад хууль.

8.3. Тухайн оролцогчийн зан үйлийн өөрчлөлтөд тохирсон сэтгэл зүйн сургалтыг эрх зүйн сургалттай хослуулан зохион явуулна.

Ес. Хөтөлбөрт тусгагдсан сургалтын хугацаа

9.1. Зан үйлд нөлөөлөх сургалтын хөтөлбөрт тусгагдсан сэтгэл зүйн сургалтын цаг харилцан адилгүй байна.

9.2. Сургалтын үргэлжлэх хугацаа:

д/д	Сургалтын сэдэв	Хичээлийн цаг /60 минут/
1.	Сэтгэл зүйн сургалт	16-41
	- архинд донтолт, болон түүний хор уршгийн талаар	
	- хүчирхийлэл үйлдэх зан үйлийг хэрхэн зохицуулах	
	- уур бухимдлыг хэрхэн зохицуулах	
	- харилцах ур чадвараа дээшлүүлэх	
	- бэлгийн хүчирхийлэл үйлдэгчийн зан үйлд нөлөөлөх	
	- өөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх	
	- хүчирхийллээс үүдэх хүүхдийн сэтгэл зүй	
	- гэр бүлийн сэтгэл зүй	
	- гэр бүл төлөвлөлт	
	- бэлгийн замаар дамжих халдвар, ХДХВ/ДОХ-ын талаар	
2.	Эрх зүйн сургалт	5-10
	- Гэр бүлийн тухай хууль, Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, Хүүхдийн эрхийн тухай, Хүүхэд хамгааллын тухай хууль;	
	- Зөрчлийн тухай, Эрүүгийн хууль	
Сургалтын нийт цаг		21-51 цаг

9.3. Нэг удаагийн ганцаарчилсан болон бүлгийн сайн дурын сургалтын 1 цагийг 60 минутаар тооцох бөгөөд үргэлжлэх хугацаа нь өдөрт 4 цагаас дээшгүй байна.

Арав. Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн

10.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнг тооцохын тулд оролцогчид нөхцөл байдлын үнэлгээг сургалтын эхэнд болон хөтөлбөрийн төгсгөлд үнэлгээ хийсэн байна.

10.2. Хөтөлбөрийн үр дүнг тооцохдоо зан үйлийг өөрчлөх хосолмол-онолын загварыг ашиглан зан үйлийн өөрчлөлтийн үе шатыг оновчтой тодорхойлж, хөтөлбөрийн эхэнд болон төгсгөлд үнэлсэн үнэлгээг харьцуулан зан үйл өөрчлөгдөх дараах 5 үе шатыг харгалзан үзнэ:

- 10.2.1. бодолгүй байх үе;
- 10.2.2. бодож эргэцүүлэх үе;
- 10.2.3. бэлтгэл үе;
- 10.2.4. үйлдэл хийх үе;
- 10.2.5. хэвших үе.

10.3. Оролцогчид гарах үр дүн:

10.3.1. бусдад хор хохирол учруулсан зан үйлдээ дүгнэлт хийж, өөрийн буруутай үйлдлийг ухамсарласан байна;

10.3.2. эрсдэлтэй зан үйлийг бууруулах, зохицуулах, засаж сайжруулах талаар хэрэгцээтэй чадваруудыг тодорхой хэмжээгээр хөгжүүлсэн байна;

10.3.3. зан үйлээ өөрчлөх итгэл үнэмшил нэмэгдэх, эрсдэлгүй шинэ зан үйлд суралцах оновчтой шийдвэр гаргах, өөрийгөө дайчлан ажиллах чадваруудыг эзэмшсэн байна;

10.3.4. уур бухимдлаа хянах, бууруулах, зохистой илэрхийлэх арга замд суралцсан байна;

10.3.5. өөрийгөө бодитойгоор үнэлж, бусдад зөв зохистойгоор илэрхийлж сурах, өөртөө зөв хандаж, нийгмийн нөлөөлөл дунд биеэ зөв авч явах арга замд суралцсан байна.

10.4. Оролцогч зан үйлд нөлөөлөх сургалтад бүрэн хамрагдсанаар сургалт дуусгавар болно.

---oOo---

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/63./А/18./А/106 дугаар хамтарсан тушаалын хоёрдугаар хэсэглэл

ЗАН ҮЙЛД НӨЛӨӨЛӨХ САЙН ДУРЫН СУРГАЛТЫН ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэгч нь өөрийн хүсэл сонирхлын дагуу зан үйлд нөлөөлөх сайн дурын сургалтад хамрагдах хүсэлтээ төрийн болон төрийн бус байгууллагад гаргавал энэхүү журмыг мөрдөнө.

1.2. Зан үйлд нөлөөлөх сайн дурын сургалт /цаашид "сайн дурын сургалт" гэх/ нь сайн дурын оролцогч /цаашид "оролцогч" гэх/-ийн зан үйлд нөлөөлөх, гэр бүлийн зөрчилдөөнтэй асуудлыг хүч хэрэглэж шийдвэрлэхээс урьдчилан сэргийлэх, түүний хор уршгийг ойлгуулахад чиглэгдсэн байна.

Хоёр: Сайн дурын сургалтад тавигдах шаардлага

2.1. Сайн дурын сургалт дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.1.1. батлагдсан хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэй байх;

2.1.2. ганцаарчилсан болон бүлгийн сургалт явуулах тохилог орчин бүхий танхимтай байх;

2.1.3. сургалтад ашиглагдах ном, сурах бичгийн сантай байх;

2.1.4. оролцогчдыг сургалтын хэрэглэгдэхүүнээр хангасан байх.

Гурав. Сайн дурын сургалтын оролцогчийн эрх, үүрэг

3.1. Сайн дурын сургалтын оролцогч дараах үүрэг хүлээнэ:

3.1.1. сургалт хариуцсан ажилтны тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлэх;

3.1.2. сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг зориулалтын дагуу ашиглах.

3.2. Сайн дурын сургалтын оролцогч дараах эрх эдэлнэ:

3.2.1. сургалтын үргэлжлэх хугацаа, ач холбогдлын талаар мэдээлэл авах;

3.2.2. сургалттай холбоотой ном, сэтгүүлийг өөрийн зардлаар авч ашиглах;

3.2.3. гадаадын иргэн, харааны болон сонсголын бэрхшээлтэй этгээд өөрийн хүсэлтээр сургалтад хэлмэрч, орчуулагч оролцуулах.

Дөрөв. Сургалтын ажилтны эрх, үүрэг

4.1. Сургалтын ажилтан нь дараах эрхийг эдэлнэ:

4.1.1. сургалтын хүрээнд оролцогчдод хууль ёсны шаардлага тавих;

4.1.2. оролцогчийн талаарх нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх.

4.2. Сургалтын ажилтан нь дараах үүрэг хүлээнэ:

4.2.1. сургалтыг хөтөлбөрийн хүрээнд батлагдсан хуваарийн дагуу зохион байгуулах;

4.2.2. оролцогчид сургалтыг бүрэн эзэмшүүлсэн байх;

4.2.3. оролцогчийн хувийн мэдээллийг бусдад задруулахгүй байх.

Тав. Сургалтын явц

5.1. Сайн дурын сургалтын явцад сургалтын ажилтан дараах үйл ажиллагааг явуулна:

5.1.1. хичээлийн явц, цаг, сэдвийн талаар тэмдэглэж баталгаажуулах;

5.1.2. оролцогчоор сайн дурын сургалтад хамрагдсан тухай гарын үсэг зуруулж баталгаажуулна.

5.2. Сургалтын ажилтан үр дүнг үнэлж болно.

Зургаа. Бусад

6.1. Сайн дурын сургалтыг явуулахад шаардагдах зардлыг оролцогч өөрөө бүрэн хариуцан гаргана.

6.2. Оролцогч сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг эвдэж гэмтээсэн буюу хэвийн ажиллагааг алдагдуулсан тохиолдолд нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авна.

6.3. Оролцогч сайн дурын сургалтын явцад хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр удаа дараа тасалсан бол албадан сургалтад хамрагдах үндэслэл болно.

---oOo---